

Ya mekàduwa nga sùrát ne Pablo kadatu mangurug ka Corinto

¹ Iyà e Pablo nga piníli ne Dios ka apostol ne Jesu-Cristo. Sùrát ku idi kadakayu wa tangabubúlun na mangurug ke Dios kannán Corinto, se kadaya tolai ne Dios ka Acaya. E Timoteo nga wagi tada ya kabulun ku kídi.

² E Dios nga Ama tada se Jesu-Cristo wa Apu tada din nala ya magkallà se mangap-kappiya kadaya ur-uray nu.

Ya aggyáman ne Pablo ke Dios

³ Day-dayáwan tada nge Dios, nga Dios se Ama ne Jesu-Cristo wa Apu tada. Ata aggína ngala ya maragkallà nga Ama, se aggína ya Dios nga paggayatán naya panagganggam tada. ⁴ Aggína pe ya mamaanggam kadàtada kadaya ngámin na pagpannakítan tada, ta senu mapaanggam tada pe daya duddúma nga magpannakit. Ay ya pamaanggam tada kaggída ay itu inammaanggam kammin ne Dios kadàtada. ⁵ Ata nu adu daya kapar-parigátan na màlamán tada nga ummán kadatu nagrig-rigátan ne Cristo, ay mapaanggam tada pà nang pe gapu ke Cristo. ⁶ Ay nu màwa nga mapar-parigátan kami, ay ittu ya pakapaanggamman nu se ittu ya pakabiyágan nu pe. Ta dakami ya mamaanggam kadakayu kiya inammaanggam ne Dios kadakami, nu itur-turad

nu wala daya kapar-parigátan nu wa nagrig-rigátan mi pe. ⁷ Ay túya abay ya agnamnáma mi kadakayu nu panggap kadayán, áta ammu mi nga mepagrígát kayu kadakami, ay díkod mepaganggam kayu pe kadakami.

⁸ Ay piyán mi nga ipakammu kadakayu wawwági, ya mepanggap kadatu rig-rígát ta nà-nàlamán mi ka probinsiya Asia. Ta napalotán pánang tu rig-rígát mi kitúni nga akkan ta kuma meturdán. Ay ittu tu gapu na nga áwan mi namnáma nga magbiyág kami pikam. ⁹ Ta kadatun na ur-oras, ay ummán kami ka nìdang nga matay yin. Ngamay nàwa tun na kapar-parigátan mi ta senu magpin-pinnoray kami peyang ke Dios, nga ittu ya atán ammanakabalin na mamaltu, nga akkan mi ya pagmákad ya mà-màwa mi kampela ngin nin. ¹⁰ Aggína tu nangigdù kadakami kitu pakatayán mi tutu wala ngin. Ay ammu mi nga aggína ya mangig-igdù kadakami kadaya mà-màlamán mi pikam. Sissa nga innanamán mi nga mangigdù kadakami peyapeyang ngin ¹¹ gapu kiya isisseng nu kiya angngikar-karárág nu kadakami. Ay díkod adu daya magiyáman kaggína gapu kadaya pagkallà na kadakami ka agsungbát na kiya kar-karárág daya adu wa tolay gapu kadakami.

Ya gapu naya akkan inagkaru ne Pablo wa nawe

¹² Ay áwan mi mà wayya kípattán, ta ammu mi mà nga napiya ya nakibul-bulun mi kadaya tolay, tàwán kam kadakayu. Kurug ya akibul-bulun mi se áwan nadakè a gákat mi ta e Dios

lugud ya sumeseseng kadakami. Nàwa mi dayán akkan gapu kiya sírib tolay yala, nu di gapu kiya kinamáru ne Dios.

¹³ Ay áwan mi ya nepà-pàlìli kadatu sur-súrát mi kadakayu. Nu nágan tu nabása nu kadatu sur-súrát mi kadakayu, ay tittu datun datu piyán mi nga kagiyan kadakayu. Ay maawátan dà din pànanang ¹⁴ ta senu paganggamán dakami nga ummán kiya agganggam mi kadakayu kiya ilalbet kammin ne Jesu-Cristo. Oray ta maawátan dà kam pe yin.

¹⁵ Ay gapu ta ammù nga maawátan dà kam pe yin, ay tútu nán ku wa maggagáyám mà a munna kadakayu, ay se yala manin nu magulli yà, ta senu pamidduwaán takayu wa paganggamman. ¹⁶ Nán ku nga magsíbal là maggagáyám kadakayu kiya ammeyag ku ka Macedonia, ay se yà manin maggagáyám kadakayu nu magulli yà, ta senu masengán dà kiya ammeyag ku manin ka Judea. ¹⁷ Ay gapu ta akkan nàwa idi ya palánù, ay nán nu win nga paggad-gadduwán nà kadaya kag-kagiyan ku. Nán nu kid nga ummán nà kadaya tolay kídi kalawagán kiya agpalánù, nga paggad-gadduwán da kadaya kag-kagiyan da!

¹⁸ Ay ikagi nga e Dios, ay akkan na mangululis, ay ummán pe kiyán datu ngámin nekag-kagi mi kadakayu, akkan da wayya nga ò se akkan.

¹⁹ Ata e Jesu-Cristo wa An-anà ne Dios, nga ittu ya nebàbànanán mi se de Silas se Timoteo kadakayu, ay akkan wayya nga paggad-gadduwán kadaya kag-kagiyan na. Ngámin daya kagiyan na, ay kurug da ngámin. ²⁰ Ata ngámin na nekar-kari ne Dios kitun, ay nàwa da kurug ke Jesu-Cristo.

Ay túya ipagapu tada ke Jesu-Cristo ya angngagi tada ka, “Kurug da mà,” nán tada kadaya kari ne Dios, ta senu mapadayáwan. ²¹ E Dios ya gapu na nga akkan tada nga mippà ya angngurug tada ke Jesu-Cristo, ay se aggína pe ya namíli kadakami ka pagbàbànanan na. ²² Inemaddán nitta ka kuwa na, ay se na idde kadàtada ya Ispiritu na ka pakammuwán tada nga adu daya pagkallà nga idde na pikam kadàtada.

²³ E Dios ya makammu kiya kurug ga gapu naya akkan ku inaggagáyám kadakayu. Ya kurug ga gapu na, ay lùsawan ku nu magpannakit kayu*. Túya akkan nà inummang kannán Corinto. ²⁴ Ay akkan ku nán kiyán ta itur-turayán mikayu kiya angngurug nu. Ata ammù nga naligda pe yin ya angngurug nu. May ya piyán ku wala, nu rán nà ala nakalbet, ay maganggam kayu nga akkan kayu kuma nga magpannakit.

2

¹ Ay ittu ya gapu na nga akkan nà inummang kannán ta lùsawan ku nu magpannakit kayu manin kiya aggagáyám ku kadakayu. ² Ata nu pagpannakitan takayu, ay nágan lugud din ya mamaanggam kiyà kiya aggagáyám ku kadakayu nu di dakayu kammin na pinagpannakit ku. ³ Ay ittu ya gapu naya inagsúrát ku, ta di piyán na pagpannakitan dà mán kammin daya mamaanggam kuma kiyà. Ata ammù mà nga nu maganggam mà, ay maganggam kayu ngámin

---

* **1:23** 1:23 Magpannakit da nu mapilit nge Pablo nga magallang kaggída gapu kadaya nadakè a kuk-kuwaan da.

pe. ⁴ Kitu inagsúrát ku kadakayu, ay napalotán tu nekariribù ku se nagpannakit ku. Sumángit tà kitun na inagsúrát ku kadakayu, ngamay akkan gapu ta piyán ku wa magpannakit kayu, nu di ku piyán nga ipakammu kadakayu ya abay pà nang nga amminyà kadakayu.

Ya ammakawan ta kiya nakabásul

⁵ Ay tu tolai ya nangwa ka nakapannakit, ay akkan wayya nga iyà ya magpannakit kitun, nu di ya kaaduwán kadakayu nu akkan na dakayu ngámin. ⁶ Ay annung na mà pe yin tu nammánis naya kaaduwán kadakayu kaggína. ⁷ Ay díkod pakawanan nu lugud kídì yin se anannayan nu pe, ta get nu mamminán ka namnáma ngin gapu ki napalotán na agpannakit na. ⁸ Túya makim-imallà à kadakayu nga ipassangan nu lugud kammin ya amminya nu kaggína. ⁹ Ittu ya gapu naya inagsúrát ku kadakayu ta piyán ku ammuwán nu nasunud kayu kiya ngámingámin. ¹⁰ Ay daya nakabásul la pinakawan nu win, ay napakawan da kiyà pe yin. Ay daya kasapúlán na pakawanan ku nga napakawan kun ki áráng ne Cristo, ay dakayu kammin ya gapu naya nammakawan ku. ¹¹ Pakawanan ku ya nakabásul, ta senu adayyu ya angngábà ne Sairu kadàtada. Ata ammu tada mà in daya nagbal-baláki nga sírib na.

Ya angngábà tada gapu ke Jesu-Cristo

¹² Ay kane mawe yà ka Troas nga mangibàbànan kiya Napiya nga Dámag mepanggap ke Cristo, ay nasingan ku wa abay ya wayà kattoni kiya ipàwa ne Apu kiyà. ¹³ Ngamay

nariribù à pà nang ta áwan ku nasingan ke wagi Tito kitúni. Ay tútu nagpakáda ngà kadatu tolay kitúni se yà ala nawe ka Macedonia.

¹⁴ Ngamay magiyáman tada ke Dios ta gapu kiya angngurug tada ke Cristo, ay árig tada ya tiliw ne Cristo nga ipak-pakammu na kadaya ngámin tolay. Ay se dátada pe ya usaran na kiya angngiwar-waragáwag na kiya ngámin giyán kiya mepanggap kaggína nga ummán kiya magalibàbà a talibangug. ¹⁵ Dátada, ay árig tada ya nagtalibangug, nga idátun ne Cristo ke Dios áta dátada ya mangibàbànan kiya mepanggap ke Cristo. Ya árig talibangug tada, ay maláb daya tolay nga alà ne Dios se oray pe daya akkan. ¹⁶ Ay kadaya tolay ya mameyag ka pakatayán da ka áwan panda, ay makappatay kaggída ya aláb na, ngamay kadaya mameyag ka pakabiyágan da ka áwan panda, ay makabbiyág ya aláb na kaggída. Ay áwan tolay ya makabaal kampela ngin nin kidi ya ubra. ¹⁷ Ay akkan kami wayya ummán kadaya duddúma nga kuwaan da ka pagsapúlán da ka pirà ya agbàbànan da. Ta dakami, ay e Dios ya nangibon kadakami. Ay túya áwan mi sabáli ya gákat kiya angngibàbànan mi kiya bàbànan na. Ay màwa mi idi nga magbàbànan gapu ke Cristo, ay se tag-tagasinnán nakami pe ne Dios.

3

Daya pakammuwán nga kurug apostol nge Pablo

¹ Ay nán kid á daya duddúma nga magpas-pasindáyaw kami ta senu pàgan dakami. May

akkan. Ay akkan mi pe masápul ya itúgut mi nga súrát da duddúma tolay para kadakayu.* Ay akkan mi pe masápul ya ummán kiyán na súrát nga maggayát kadakayu. Akkan kami ummán kadaya duddúma nga kasapúlán da dayán. ² Ata dakayu mismu ya árig súrát ta túgut mi nga nesúrát kiya ur-uray mi. Ata gapu kadakayu, ay mammuwán daya ngámin tolay nga kurug ga pagbàbànanan nakami ye Cristo. ³ Dakayu ya árig súrát ta gayát ke Cristo gapu kiya ipas-passingan nu wa kinamáru nu. Ay dakami ya árig pinagsúrát na. Ay akkan na masápul ya pagsurátan na se pinsil onu tinta, áta ya Ispiritu naya sibbiyág peyang nga Dios, ay ittu win ya bíláng aruminta na kiya inagsúrát na.

⁴ Ay makagi mi ngámin dedi gapu ta e Dios ya pagmákad mi gapu ki angnurug mi ke Cristo. ⁵ Akkan mi nán na mabaal mi kampela ngin nin ya mangwa kadaya ub-ubraan mi, ta e Dios kampela ngin nin ya paggayatán naya kababalin mi nga mangwa kadayán na ubra mi. ⁶ Aggína ya mangidde kiya kababalin mi kiya angnibàbànan mi kiya baru wa kari na. Ay idi ya baru wa kari na, ay mepakammu kadàtada gapu kiya Ispiritu na, akkan gapu ta nesúrát. Ata gapu kadatu nesur-súrát ta lin-lintag, ay ammuwán tada nga pannakatay ka áwan panda ya idde na.† Ngamay ya Ispiritu ne Dios, ay ittu ya mamiyág kadàtada ka áwan panda.

---

* **3:1** 3:1 Súrát nga mangipakammu nga kurug pagbàbànanan ne Jesus da. † **3:6** 3:6 Pannakatay ka áwan panda ya padàngan daya akkan mangikurug kadatu ngámin na nesúrát nga lin-lintag.

Ya kinadáyaw ne Dios nga nepassingan kiya baru wa kari na

⁷ Ay datu lin-lintag ne Dios nga nesurátan na kitu dalumpenág ga batu, ay neáwat na kitu Moses. Kitu nangngáwat tu Moses, ay nepassingan ya diláng ne Dios, ta dummiláng tu múkát tu Moses kitun. Ay tútu akkan matalupápà datu iIsrael tu Moses oray kitu aggalaligsap natu diláng na. Datun na lin-lintag, ay pannakatay ka áwan panda ya nepakammu na kadaya maragbásul. Ay oray nu pannakatay ka áwan panda ya nepakammu natun na lin-lintag, ay nepassingan ne Dios ya kinadáyaw na kitu nangngidde na kadatun na lin-lintag. ⁸ Ay tú nád agpà kídì nga atán nin ya Ispiritu na nga ittu ya mamiyág kadåtada ka áwan panda. Natù-turù ya kepassingan naya kinadáyaw ne Dios. ⁹ Ata nu nepassingan ya kinadáyaw ne Dios kitu nangngidde na kadatu lin-lintag ga mamabásul kadaya tolay, ay natù-turù pànang ya kepassingan naya kinadáyaw na kiya dámag ga mangipakammu kiya akkan na nga amabásul kadaya tolay. ¹⁰ Ay túya, gapu ta nadà-dáyaw pànang ya nepassingan kiya baru wa kari na may tu nepassingan kitu dadán na lin-lintag, ay napsílán tu dáyaw natu dadán na lin-lintag gin. Ay díkod gapu kiya nadà-dáyaw pànang nga baru nga kari na, ay napsílán tu dáyaw natu dadán na lin-lintag. ¹¹ Ta nu nepassingan ya kinadáyaw ne Dios kadatun na lin-lintag ga pumanda, ay natù-turù kiya baru wa kari na nga áwan na nga ipappanda.

Awan ilingalingad de Pablo kiya agbàbànan da

¹² Ay díkod, gapu ta ammu mi nga áwan panda naya kinadáyaw naya ibàbànan mi, ay túya áwan mi ya ilingalingad kiya agbàbànan mi. ¹³ Akkan kami ummán kitu Moses kitun na sinakodungán na tu múkát na ka pangilingad na kadatu iIsrael kitu aggaligsap natu diláng natu múkát na. ¹⁴ Ngamay akkan kammala maawátan daya tolay daya ibàbànan mi, áta pinasúkir da ya uray da ngin. Tú idi ya árig sakodong da nga manglípán kaggída kiya pan-nakaáwat da kadatu basáan da nga lin-lintag, oray kadedi ya al-algaw pikam. Ay sissa nge Cristo wa makippà kiyán na manglípán kaggída. ¹⁵ Ay kurug ga oray kadedi ya al-algaw, ki peyang nga agbása da kadatu nesur-súrát tu Moses, ay árig sissasakodong ya uray da ta akkan da nga maawátan. ¹⁶ Ngamay nu mangurug ke Apu ya isa nga tolay, ay mippà ya árig sakodong nga manglípán kiya pannakaáwat na. ¹⁷ Ay ya Apu wa nán na kídi, ay ya Ispiritu ne Dios. Ay maway-wayaán nin ya isa nga tolay kadaya ngámingámin nu atán ya Ispiritu ne Dios kaggína. ¹⁸ Ay dátada ngámin, ay meárig tada ka amínaw nga mangipalang kiya dáyaw ne Apu, áta áwan kadátada lugud din ya árig sakodong. Ay gapu kiyán na dáyaw na, ay uliulissan nitta peyang ya Ispiritu ne Dios. Maus-ussi tada peyang nga nadáyaw la nga nadáyaw panda kiya agbalin tada nga ummán kaggína.

Ya akiránud ne Pablo kiya agbàbàrán na

¹ Ay gapu kiya kinamáru ne Dios, ay nepiyár na kadakami idi ya ubra. Ay túya akkan kami nga madusmaya. ² Ay lùsawan mi ya mangwa kadaya nakap-appat se daya mà-màwa nga isir-sirù daya tolay nga kuwaan. Ay áwan mi angngasaba kadaya tolay ta senu sumúrut da, ay se akkan mi ya pat-paturuán ya ibàbàrán mi nga bàbàrán ne Dios. Nepakammu mi tutu wala ya kurug, áwan mi ya nelingad. Ay ammu ne Dios idi, ay oray pe daya tolay ay ammu da ngámin kiya panúnut da ya nebàbàrán ku. ³ May nu nalingad kammala ya Napiya nga Dámag ga ibàbàrán mi, ay nalingad dala kadaya tolay ya mameyag kiya pakatayán da ka áwan panda.

⁴ Ay ya gapu naya di da akasingan kiya pagpiyán naya isur-súru mi nga Napiya nga Dámag, ay árig ga kinúláp ne Sairu da nga ittu ya bátug diyos daya akkan mangurug. Ittu ya gapu na nga akkan da pe ya maawátan yán na Napiya nga Dámag mepanggap kiya dáyaw ne Cristo, nga ittu ya kepassingannán na nu wà ummán ne Dios. ⁵ Ay akkan wayya nga mepanggap kadakami ya ibàbàrán mi, nu di iya mepanggap ke Jesu-Cristo nga ittu ya Apu. Ay dakami ya bátug asassu nu gapu kaggína.

⁶ E Dios tu nagkuna kitun ka, “Lumtuwád ya wada kiya nagibat,” nán na. Ay aggína pe ya nammuwán tada ke Cristo nga aggína pe ya mangwada kadaya ur-uray tada ta senu mammuwán tada ya kinadáyaw na. ⁷ Gapu kiya ubra mi, ay árig kami yala ka bángga nga

naunggán ka napatag pà nang nga kuw-kuwa. Nàwa idi ta senu mepakammu nga, ya akkan ta malammat ta kinaturáy, ay gayát ke Dios kampela ngin nin nga akkan gayát kadakami.

⁸ Atán ngámin na kapar-parigátan mi, ngamay akkan kam ma ittu ya pamandanán mi. Nu duddúma akkan mi ammu ya kuwaan mi ngamay akkan kami wayya madusmaya ngin. ⁹ Palpalakkan dakami daya tolay, may akkan nakami wayya pagdudoray ne Dios. Ay kúrang ngala ya ammatay daya tolay kadakami, may akkan dakami kam kelaw-atán. ¹⁰ Napad-padásan mi nu wà ummán natu nammar-parígát da ke Jesus kitu inammatay da kaggína. Ay díkod gapu kadakami pe ay mepassingan na sibbiyág ge Jesus. ¹¹ Ata kiya kasibbiyág mi, ay atán da peyang nga mabalin na pakatayán na mà-màlamán mi gapu kiya angngibàbànan mi kiya mepanggap ke Jesus, ta senu gapu kidi ya urúray ya baggi mi, ay mepassingan ya kasibbiyág ne Jesus. ¹² Adu daya mabalin na pakatayán mi nga mà-màlamán mi, may ittu mà ya gapu naya pakabiyágan nu ka áwan panda.

¹³ Ay nagpáda ya angngurug mi se itu nagkuna kitu nesúrát ta bàbànan ne Dios nga, “Kurugan ku, ay túya ibàbànan ku,” nán na. Ay túya ibàbànan ku pe ya mepanggap ke Jesus áta kurugan ku pe. ¹⁴ Ata ammu mi mà nga e Dios nga ittu tu namaltu ke Apu Jesus, ay aggína pe ya mamaltu kadàtada gapu kiya angngurug tada ke Jesus. Ay se nitta alá ngámin kiya giyán na. ¹⁵ Ay ngámin dedi, ay pagkapiyaán nuda. Ay

díkod nu umadu daya mangurug ke Jesu-Cristo gapu kiya kinamáru ne Dios, ay umadu pe daya magiyáman kaggína, ay díkod mapadayáwan pànanang pe.

Ya agbiyág tada gapu ki anngurug tada

¹⁶ Ay ittu yán ya gapu na nga akkan kami madusmaya. Ay oray nu kumapsut daya bagbaggi mi, ay inalgaw mà a mapabaru ya ur-uray mi. ¹⁷ Ay ngámin dedi ya kapar-parigátan mi ka tangapurù, ay ur-úray da ngala kadakami, gapu kiya agnamnáma mi kiya áwan panda se áwan kepadáan na kinadáyaw nga midde kadakami. ¹⁸ Ata akkan na daya mas-asingan kídi ya kalawagán ya gamgam-gáman mi, nu di daya akkan na masingan. Ata daya masissingan na bánag, ay pumanda dayán, ngamay daya akkan na masingan, ay áwan da nga panda.

5

¹ Akkan kami ya madusmaya, áta ammu mi nga nu matay kami, idi ya baggi nga nàwa ki lusà, ay marupù, ngamay mapataliyán ka akkan mataatay ya baggi nga maggayát kampela ngin nin ke Dios nu atán ta ka lángit tin.

² Ay kiya kowad mi kídi ya kalawagán, ay magpan-pannakit kami. Màtorán kami kiya kapataliyán naya baggi mi kiya baggi nga gayát ka lángit. ³ Ay díkod, nu ra la nga mapataliyán ya baggi mi kídi yin, ay akkan mi tagge mapadásan ya matay. ⁴ Ata kiya agbiyág mi kiya ur-úray ya baggi mi ay magpan-pannakit kami. Ngamay akkan gapu ta piyán mi nu mippà idi yin na baggi

mi, nu di gapu ta piyán mi nu mapataliyán nin ka akkan mataatay ya baggi. Ay díkod ya biyág tada nga pumanda, ay mapataliyán pe yin ka biyág ga áwan panda. ⁵ Ay e Dios ya nangisag-sagána kadátada para kídi ya màwa. Ay nidde na pe ya Ispiritu na kadátada ka angngipakammu na nga kurug ga idde na ngámin daya ipakin-kuwa na kadátada.

⁶ Ay túya magmákad peyang ya uray mi. Ammu mi nga akkan kami pikam ma mepagyán ke Apu kiya giyán na, ta atán kami pikam lugud kiya biyág kídi kalawagán ni. ⁷ Ata namnamáan tada dayán na màwa akkan gapu ta nasingan ta ngin, nu di gapu kiya angngurug tada kaggína. ⁸ Kurug nga magmákad ya uray mi se pì-piyán mi yala ya áwan kídi ya biyág kídi ya kalawagán, ta mepagyán kami ke Apu. ⁹ Ay túya ya panggap mi ay mapà-paanggam mi peyang nge Apu kadaya ngámin na kuk-kuwaan mi, kídi ya kasibbiyág mi, ay se oray pe nu atán kami yin ka lángit. ¹⁰ Ata magpassingan tada mà ngámin ke Cristo ta bustigaran nitta. Ay díkod ya isaisa kadátada, ay midde kaggína ya karbangán kampela ngin nin daya kinuw-kuwa na kitu kasibbiyág tada, napiya da mán onu nadakè.

Mekappiya tada ngin ke Dios gapu ke Jesu-Cristo

¹¹ Ay díkod, gapu ta ammu mi nga masápul la ikansing tada nge Dios, ay túya gapu na nga an-anannayan mi daya tolay nga mangurug kaggína. Ammu nakami pà nang nge Dios, ay ammu mi pe nga ammu nu pà nang pe yin ya

katutolay mi. ¹² Akkan mi ittu angngagi kídi ta ipasindáyaw mi ya baggibaggi mi kadakayu. Ngamay nán mi kídi ta senu akkan kayu wa min-induwán na magsungbát kadaya magpang-pangátu gapu kadaya mà-màwa da kampela ngin nin, nga akkan gapu ta napiya ya aggur-uray da. Annung dakami ya ibanábag kadayán na tolay. ¹³ Ay nu nán daya duddúma nga magallut kami, ay oray yala ta gapu mà ke Dios. Ay nu nán da nga napiya ya ur-uray mi, ay kurug mà yán, ta dakayu ya piyán mi sengán. ¹⁴ Ata ya amminya ne Cristo kadakami, ay ittu ya bátug mangiparob kadakami nga magsirbi kaggína. Ata ammu mi nga aggína ya nebasu gapu kadaya bas-básul daya ngámin na tolay, ay túya bílang natay ngámin pe daya mangurug kaggína. ¹⁵ Natay gapu kadaya ngámin tolay, ta senu ngámin daya sibbiyág ay magbiyág da nga akkan para kaggída kampela ngin nin, nu di para ke Cristo nga ittu ya natay gapu kaggída, ngamay linumtu kammin pe gapu kaggída.

¹⁶ Ay túya kídi yin, ya anglam-lammat mi ki oray iinna nga tolay, ay akkan na mebasár kadaya masingan mi nga kinatutolay na kampela ngin nin. Ay oray nu ummán kiyán ya anglam-lammat ku kitun mepanggap ke Cristo, ay akkan kídi yin, ta sabáli ya lammat ku win mepanggap kaggína.

¹⁷ Ay túya nammuwán ku nga, oray iinna nga tolay ya nagbalin nin ka tolay ne Cristo, ay bílang na ya bar-baru wa parsuwa. Awan datu dadán na gagángay na ta napataliyán da

ka bar-baru wa gagángay. ¹⁸ Ay ngámin dedi, ay gayát da ke Dios nga ittu pe ya nangikappiya kadátada kaggína kampela ngin nin gapu ke Cristo. Ay aggína pe ya nangidde kídi ya ubra mi nga mangipakammu kiya anngikappiya ne Dios kadaya tolay kaggína. ¹⁹ Ay ya piyán mi nga kagiyan, ay ya anngikappiya ne Dios kadaya tolay kaggina, ay gapu kitu kinuwa ne Cristo. Akkan nada nga pabasúlan nin. Ay se na nepiyár kadakami pe ya mangibàbànan mepanggap kídi ya anngikappiya na kadaya tolay kaggína kampela ngin nin.

²⁰ Ay díkod bíláng mi lugud ya panguniyan ne Cristo. Ata nebon nakami ye Dios nga mangagi kadaya tolay nga ay-ayuyútan nada. Ay díkod, gapu ke Cristo, ay makim-imallà kami nga makikappiya kayu win ke Dios. ²¹ Ata gapu kadátada, ay pinagbalin ne Dios nge Cristo ka ummán ka nagbásul oray nu áwan na tutu wala nga bas-básul, ta senu gapu kiya akiapu tada kaggína, ay magbalin tada ka namáru ki àráng ne Dios.

6

Ya anngipassingan de Pablo nga kurug bobonan ne Dios da

¹ Ay gapu lugud ta e Dios ya sumeseseng kadakami, ay makim-imallà kami kadakayu nga akkan nu din na ikal-kalingleng ya kinamáru ne Dios nga nepassingan na kadátada. ² Ata nán ne Dios kiya nesúrat ta bàbànan na nga,

“Kitu oras nga piyán ku, ay ginina takayu, ay se takayu wa sinengán nga ittu tu inangngalà ku kadakayu,”

nán na. Ay tu nán na nga piyán na nga oras ay kidi yin. Ay kidi pe yin na algaw ya angngalà na kadakayu.

³ Kuwaan mi ya mabaal mi nga di makàwa ka pakasipdán daya tolay, ta senu áwan da tugiban kiya angwa mi kiya ubra nga nepiyár kadakami,

⁴ nu di mi ya ipassingan peyang nga kurug ga bobonan nakami ye Dios kiya aggánus mi peyapeyang. Oray adu daya pagpanakitán mi se daya kapar-parigátan na mà-màlamán mi, se daya nasulit ta kapà-pàyanán mi, ay magan-ánus kami yala. ⁵ Kaduwán kadaya kap-kapannán mi, ay nasansán kami pe ya mabáubáut se mebalubálud se makumukumug, may iturad mida ngala. Masul-sulitán kami kadaya ubra mi.

Ay atán daya akkan mi ya akatúdug se akkan mi ya angngán, ngamay anúsán mi yala dayán.

⁶ Ay nepassingan mi pe nga kurug ga bobonan nakami ye Dios kiya kinadalus naya agbiyág mi, se kiya agpasinsiya mi kadaya kasittolay mi, ay se kiya kurug ga amminya mi se kiya kinaindù mi pe. Ay ya mangipassingan pe nga kurug ga bobonan nakami nge Dios, ay ya kinamáru mi gapu kiya Ispiritu ne Dios, ay se ya angngammu mi pà nang kiya mepanggap ke Cristo, ⁷ nga ittu pe ya kurug nga ibàbanán mi peyang kadaya tolay. Ay se ya isa pe, ay ya nidde ne Dios kadakami nga ammanakabalin. Ay ya bátug pangábà mi kadaya nadakè, ay ya angwa mi peyang kadaya napiya.

⁸ Ya mangipassingan pe nga kurug ga bobonan nakami ye Dios, ay ya napiya nga ur-uray mi oray pàgan dakami onu irupat dakami. Ay páda na pe oray nu padayáwan dakami onu kag-kagiyan dakami. Nán da nga mangal-alílaw kami, oray nu ya kurug ya ibàbànan mi. ⁹ Ay oray atán da magkuna nga akkan dakami am-ammu, ay kemunán dakami daya duddúma. Ay nán pe daya duddúma nga magimmamátay kami, may sibbiyág kami mà kam, ay se nán da pe ya panísan nakami ye Dios, ngamay akkan nakami mà patayan. ¹⁰ Ay nán da pe nga sippapannakit kami peyang, may ya kinurkorugán na, ay maganggam kami peyang. Oray nán da nga napubri kami, ay adu daya nagbalin ka ummán ka nabànanng gapu kadakami. Ay nán da pe ya áwan mi tutu wala nga kuw-kuwa, ngamay áwan mi mà a pagkurárgan.

¹¹ Ay áwan mi ya di nekagi kadakayu wa ICorinto. Abay kurug ya amminya mi kadakayu. ¹² Ay akkan kami min-induwán na maminya kadakayu, ngamay dakayu ya min-induwán na maminya kadakami. ¹³ Ay túya, ya kagiyan ku kadakayu kidi, ay akkan kayu din na min-induwán na maminya kadakami, ta nebílang mikayu ka annánà mi.

Ya akkan ta akibul-bulun kadaya akkan mangurug

¹⁴ Ay akkan kayu wa makiannúgut kadaya akkan na mangurug. Ata akkan wayya mapagbulun ya kinapiya se ya kinadakè. Ay ummán pe, akkan wayya makapagbulun ya wada se ya

gibat. ¹⁵ Ay akkan mabalin pe ya magannúgut de Cristo se Sairu. Ay ummán pe kadaya mangurug ke Cristo se daya akkan, akkan da wayya magannúgut pe ka uray. ¹⁶ Dàtada nga mangurug, ay árig tada ya balay naya sibbiyág ga Dios, áta nán na kídi kiya nesúrát ta bàbànan na,

“Magyán nà se mepagbiyág ga kaggída. Iyà ya Dios da, ay aggída daya tolay ku.”

Ay wayya la nga daya sinan diy-diyos daya day-dayáwan tada kiya balay ne Dios, nu di e Dios kampela ngin nin! ¹⁷ Ay nán naya bàbànan ne Apu Dios pe nga,

“Ay túya sumibna kayu, akkan kayu wa umannúgut kadaya akkan mangurug. Akkan kayu mearát kadaya nadakè, ay díkod alà takayu. ¹⁸ Ay iyà ya Ama nu win, ay se dakayu daya annánà ku, nán ne Apu wa katurayán.”

7

¹ Ay tú ngámin dayán datu nekar-kari ne Dios kadàtada, wawwági. Ay túya ippà tada din nin daya ngámin na mamadakè kadàtada, nga kuk-kuwaan tada se lam-lamtan tada. Masápul la ikansing tada nge Dios, ay túya magmar-máru tada tutu wala ngin.

Tu nagganggam ne Pablo

² Ay taanna, tura nu áwan amminya kadakami! Ay áwan mi mà a nàwa nga nadakè ki oray iinna kadakayu! Ay áwan mi mà pe ya pinà-paultu onu kinul-kultit kadakayu! ³ Ay akkan ku ittu

angngagi kídi ta pabasúlan takayu, áta nakagi mi mà kadakayu kitun nin na pà-pàgan mikayu. Ay áwan makippà kiya amminya mi kadakayu, oray ya pannakatay. ⁴ Abay pà nang ya agpiyár ku kadakayu, ay túya iban-banábag takayu. Gapu kadakayu, ay nearingringa ngà, ay túya oray adu daya kapar-parigátan ku, ay maganggam mà ala pà nang.

⁵ Ay oray kitu nedaddatang mi ka Macedonia, ay áwan mi ya imáng. Oray ka wàna ya kapannán mi, ay atán da nga pagpannakitán mi. Adu tutu wala daya riribù mi gapu kadaya akkan mangurug, ay se atán pe ya lídug kadakami mepanggap kadaya mangurug. ⁶ Ngamay oray nu mapakuna kiyán, ay pinaanggam nakami ye Dios nga ittu ya mamà-paanggam kadaya magpannakit, áta naganggam kami kitu nelalbet ne Tito. ⁷ Ay akkan nala nga tu nelalbet na tu namaanggam kadakami, nu di pe itu nedámag na mepanggap kadakayu kannán Corinto nga ittu pe ya namaanggam kaggína, se itu nangngikagi na nga matalekág kayu kanu kadakami. Nekagi na pe kadakami nu wà ummán natu nagpannakit nu gapu kadatu kinuw-kuwa nu wa nagpannakitán ku. Ay se kinagi na pe nu wà ummán natu amminya nu wa mangigdù kiyà. Ay ittu dayán daya namaanggam pà nang kiyà.

⁸ Ay oray nu nagpannakit kayu gapu kitu sùrát ku kadakayu, ay akkan nà wayya nakappoli kitun na sùrát ku, oray nu nagpannakit tà pe ka tangapurù ta ammù nga pagpannakitán nu tun na sùrát ku ka tangapurù ala. ⁹ Ngamay

paganggammán ku tun, akkan gapu ta pinagpannakit takayu, nu di gapu ta nàmud nu ya makappoli kane magpannakit kayu. Ay tun na nagpannakit nu, ay nepalúbus kampela ne Dios sin, ay tútu áwan wayya nàwa nga nadakè kadakayu gapu kadakami. ¹⁰ Ata nu ya agpannakit ta, ay gapu kiya angngipàmud ne Dios kadaya bas-básul ta, ay ittu yán ya akappoli ta nga gapu naya angngalà ne Dios kadåtada. Ay akkan ta pakappoliyán yán na agpannakit ta. Ngamay nu agpannakit nga ummán kiya agpannakit tolai yala, ay pannakatay ka áwan panda ya pagung-ungdàran tada.

¹¹ Ay sinnan nu kod ya nàwa kadakayu gapu kiya inagpannakit nu gapu kiya inangngipàmud ne Dios kadakayu kadaya bas-básul nu. Gapu kitun na inagpannakit nu, ay dágus kayu wala nga nakappoli kadatu bas-básul nu, ay se kayu nakipakawan gapu kadatun na bas-básul nu. Ay akkan nala nga tittu dayán daya nàwa, áta lùsawan nu pe daya nadakè, ay se nagansing kayu pe kiya tungpál naya panagbas-básul, ay se ummadanni pà nang pe yin ya uray nu kiyà. Ay piyán nu tutu wala pe yin nu áwan kuma ya magbásul lin kadakayu, ay se panísan nu tutu wala pe daya magbásul. Ay nepasingan nu tutu wala pe nga áwan nu ramaráman kitun na nàwa nga nadakè.

¹² Ay akkan ku ittu inagsúrát kitun na súrát ku ta kagiyan ku wala ya masápul la kuwaan nu kitu nagbásul se kitu tolai ya nakabasúlán na, nu di nesúrát tun ta senu mepakammu pe ne Dios kadakayu nu wà ummán na tutu wala ya

amminya nu kadakami. ¹³ Ay gapu kitu nakapoli nu kadatu bas-básul nu, ay naganggam kami.

Ay se kami yala manin pe ya naganggam gapu kitu inagganggam ne Tito gapu kitu nammaanggam nu pe kaggína. ¹⁴ Nepasindáyaw takayu kaggína, ay akkan nà pe ya nabàla, áta nammuwán na nga kurug ngámin datu kinagkagi kaggína panggap kadakayu. Ay ummán pe, akkan wayya busid tu nangngipasindáyaw mi kadakayu kaggína. ¹⁵ Ay túya umiruirut ya amminya na kadakayu nu madamdám na ya kinatulù nu ngámin, se itu nangngipassingan nu kiya amminya nu se itu nangrispitár nu tutu wala kaggína. ¹⁶ Ay maganggam mà pà nang ta mapiyár takayu tutu wala pà nang ngin.

8

Ya pagkallà daya mangurug

¹ Ay piyán mi pe ya ipakammu kadakayu wawwági, ya nàwaán datu ngámin na mangurug ka Macedonia gapu kiya kinamáru ne Dios kaggída. ² Ata oray nu napalotán tu rí gát da, nga ittu kuma tu kapar-paroán da, ay naganggam da ngala. Ay oray nganna ya kinapubri da, ay naparon da pà nang nga mangidde ka pagkallà da. ³ Uray da kampela ngin nin tu nangidde. Akkan nala nga sigun kitu mabaal da, ta pasuráy magsurù pikam may itu mabaal da. Kurug idi ya kagiyan ku. ⁴ Ay nakim-imallà da pe kadakami nga iddán mida kuma ka waya da nga mepagkallà kadaya tolay ne Dios ka Judea. ⁵ Ay

nakidde da ka ad-adu may itu innanamán mi nga midde da, áta nepindu da nga nunna ya uray da ke Apu, ay se dakami nekur-kurug nga ummán kiya piyán ne Dios.

⁶ Ay túya inan-anannay mi ye Tito, nga masápul la itúluy na ya sumeng kadakayu kiya aggurnung nu ki pagkallà nu. Ata aggína mà ya nangigayát kiyán na napiya nga kuk-kuwaan nu. ⁷ Dakayu, ay madam-dámag kayu gapu kiya angngurug nu, se kiya agbàbànan nu, ay se kadaya nammuwán nu se kinagagat nu, ay oray pe kiya amminya nu kadakami. Ay díkod ya piyán mi, ay medam-dámag kayu pe kiya amminya nu wa sumeng.

⁸ Ay oray nu nán ku kídi, ay akkan takayu wayya nga mandáran. May ikagì ala ya mepang-gap kiya amminya daya duddúma nga sumeng, ta senu nu mammuwán nu nu wà ummán naya amminya da, ay mammuwán nu pe nu wà ummán ya amminya nu. ⁹ Ata ammu nu mà in ya agkallà ne Jesu-Cristo wa Apu tada. Oray nu nabànéng, ay nagbalin nala ka napubri gapu kadàtada, ta senu magbalin tada ka árig nabànéng nu mangurug tada kaggína.

¹⁰ Ay nu mepanggap kídi, ay tú pe idi ya mek-agì kadakayu. Napiya nu balinan nu kídi yin tu linammat nu kampela ngin nin na asikkuwaan nga negayát nu kam ka kadagun. ¹¹ Balinan nu kiddi yin yán na asikkuwaan nu. Nu ummán natu gagat nu nga nagpalánu kitun, ay ittu kuma kam ya gagat nu nga mamalin. Mangidde kayu wala sigun kiya mabaal nu kampela ngin nin na midde. ¹² Ata pàgan ne Dios ya midde nu,

nu singkaayát kayu wa mangidde, ta akkan na wayya nga awágan ya áwan kadakayu, nu di ya mabaal nu kampela ngin nin nga midde.

¹³ Ay oray nu nán ku kiddi, ay akkan ku piyán na malapnáyan daya duddúma ngamay dakayu, ay magkúráng kayu gapu kiya isisseng nu kaggída. ¹⁴ Ata ya piyán ku wala, ay magsisinneng tada. Kídi, ay adu kadakayu, ngamay aggída, ay magkúráng da, ay díkod sengán nuda. Ata atán nala atán ya kaawanán nu nu isa ngalgaw, ay aggída pe ya sumeng kadakayu nu ad-adu kaggída. ¹⁵ Ay díkod nu magsisinneng kayu, ay màwa nga kurug tu nesúrát ta bàbànan ne Dios nga nán na, “Ay daya adu ya inurnúngán da, ay akkan da magsurù, ay se daya bittì ya inurnúngán da, ay akkan da mà pe ya magkúráng,” nán na.

Tu nepappan de Tito ka Corinto

¹⁶ Ay magiyáman kami ke Dios gapu kiya inangngidde na ke Tito ka aglam-lammat na kadaya pagkapiyaán nu, nga ummán kiya aglam-lammat ku pe. ¹⁷ Ay mawe kiyandin akkan nala gapu ta ipatag nakami nga nangikagi kaggína, nu di as-asippan kampela ngin nin na sumeng kadakayu. ¹⁸ Ay ipakíwid mi kaggína ya isa nga wagi tada nga am-ammu nu kam ngámin na mangurug, gapu kiya angngibàbànan na kiya Napiya nga Dámag mepanggap ke Jesu-Cristo. ¹⁹ Ay akkan nala nga tittu yán, áta aggína pe ya piníli daya mangurug kanedi nga mamulun kadakami kiya angngitulud mi kiya pagkallà kadaya maaw-awanán na mangurug.

Ay pakedayáwan ne Apu idi nga kuk-kuwaan mi, ay se pakepassingannán naya amminya mi nga sumeng.

²⁰ Masápul mi ya mamulun kadakami, ta galù mi ka atán ya makag-kagi kadakami ka mepanggap kiya angngidde mi kiya adu wa pirà.

²¹ Ata akkan tittu daya napiya kiya agsisíngan ne Dios daya asikkuwaan mi, nu di oray pe daya napiya kiya agsisíngan daya tolay.

²² Ay ittu ya gapu na nga mangipakíwid kami kaggída ka isa nga wagi tada. Ay nabayág mi yin na sinisímán idi ya tolay, ngamay kurug ga piyán na tutu wala ya sumeng. Ay ù-uwad din ya amminya na nga sumeng kadakayu, ta piyáran nakayu pànanng kídi yin. ²³ Ay nu e Tito, aggína ya kabul-bulun ku se pádà nga magub-ubra nga magsirbi kadakayu. Ay nu daya duwa nga wagi tada nga kabbulun na, ay aggída daya nebon daya mangurug kanedi. Pakedayáwan ne Cristo dayán na tolay.

²⁴ Ay ipassingan nu lugud kaggída ya amminya nu, ta senu ammuwán daya mangurug kanedi nu wà ummán naya amminya nu, ay senu ammuwán da pe nga kurug tu nangngiban-banábag mi kadakayu.

9

Tu nesisseng datu iCorinto kadatu duddúma nga mangurug

¹ Ay akkan masápul lin ya agsúrát ku pikam mala kadakayu panggap kiya isisseng tada ka-daya tolay ne Dios. ² Ata ammù mà in nu

wà ummán naya amminya nu wa sumeng. Ittu ya gapu na nga neban-banábag takayu kadaya mangurug kanedi Macedonia. Nán ku kaggída nga, “Daya wawwági tada ka Acaya, ay maganggam da nga sumeng oray ka kadagun kam.” Ay díkod náladdán ya kaduwan kaggída kadakayu. ³ Ay ittu ya angngibon ku kadedi ya wawwági, ta senu akkan na magbalin ka busid tu nangngiban-banábag ku kadakayu, nu di kuma kurug ga napadapadán ya iseng nu, ta ittu yán ya kinagì kaggída. ⁴ Ata nu umbet tà, ay atán da nga iMacedonia nga kumíwid kiyà. Ay nu dangan mikayu wa áwan pikam ma nesag-sagána, ay di mi mà pe kabálaán ya nangngiban-banábag mi kadakayu ka panggap kídi. Ay mabàla kayu pe. ⁵ Ay ittu ya gapu na nga pagin-inonaan ku wala daya wawwági nga mawe kannán na magpapadán kitu nekari nu wa pagkallà nu. Ay díkod mepassingan ya amminya nu wa sumeng oray akkan kayu makagiyánan, áta napadapadán ngámin nin kiya ilalbet ku.

⁶ Ay dam-damdamman nu nga ya tolay ya bittì ya agmúla na, ay bittì pe ya apítan na. Ay ya tolay nga adu ya agmúla na, ay adu pe ya apítan na. ⁷ Ay mangidde ya isaisa kadakayu sigun kiya piyán na nga idde kampela ngin nin, nga akkan mapil-pílit se akkan pe magbur-buranaw. Ata pàgan ne Dios ya tolay ya maganggam mangidde. ⁸ Ay an-annung ne Dios idde ngámin daya masápul nu, ay pasuráy ad-adu pikam ya idde na, ta senu akkan kayu magkúráng, ay se ad-adu pe ya meseng nu kadaya napiya nga mà-

màwa. ⁹ Ata nán naya nesúrát ta bàbànan ne Dios mepanggap kadaya naparon na tolay, “Naparon na mangidde kadaya napubri. Ay ya kinamáru na ay magnanáyun,” nán na.

¹⁰ E Dios ya paggayatán ngámin daya memúla nga imúla daya maragmul-múla, ay se aggína pe ya paggayatán daya akakkanan tada. Ay aggína pe ya mangidde se mamaadu kadaya masap-sápul nu, ta senu ad-adu pe ya midde nu nga pagkallà kadaya makasápul. ¹¹ Adu ya anngidde ne Dios kadaya masap-sápul nu, ta senu ab-abay pe ya meseng nu kadaya duddúma nga pidde nu kadakami. Ay díkod magiyáman ke Dios daya middán kitu neseng nu. ¹² Ata idi ya isiseng nu, ay akkan nala nga masengán daya duddúma nga mangurug kadaya kasapúlán da, nu di adu pe daya magiyáman ke Dios. ¹³ Ay gapu pe kiya isiseng nu kadaya duddúma, ay mepassingan ya kinakurug naya anngurug nu. Ay díkod ittu ya gapu na nga magiyáman da ke Dios, áta mepassingan na umannúgut daya kukkuwaan nu kiya Napiya nga Dámag mepanggap ke Cristo. Ay dayáwan da pe ye Dios gapu kiya kinaparon nu wa magidde ka pagkallà nu kaggída se kadaya duddúma. ¹⁴ Ay túya pà-pàgan dakayu, ay ikar-karàrag dakayu pe gapu kiya kinamáru pà-pànang ne Dios nga masasingan da kadakayu. ¹⁵ Ay magiyáman tada ke Dios gapu kiya áwan kapáda nga pagkallà na.

Ya angngipakammu ne Pablo kiya turáy na

¹ Iyà, ay naaliyaw wà se napakumbaba ngà kanu nán da nu atán nà ki giyán nu, ngamay naturad dà kanu nu áwan nà kadakayu. Kídi, ay sippapakumbaba ngà a makim-imallà kadakayu gapu ta napakumbaba se namáru nge Cristo.

² Makim-imallà à kadakayu nga akkan dà din pilítan na mangipassangan kadakayu nu wà ummán naya kinarungat ku wa malúsaw, nga ummán kiya lam-lamtan ku nga kuwaan kadaya tolay ya mangag-kagi nga magikalawagán daya panggap mi kadaya kuk-kuwaan mi. ³ Ata oray kurug ga tolay yà pe yala kídi ya kalawagán, ay akkan nà a makigubát nga ummán kiya akigubát daya tolay kídi ya kalawagán. ⁴ Ata akkan daya ippapatay daya tolay kídi kalawagán ni daya ippapatay mi. Daya bátug ippapatay mi, ay gayát da kampela ke Dios sin, nga ittu daya mabalin na panadál kiya naligda nga panglípán daya kumagúra kadàtada kiya angngammu tada ke Dios.

⁵ Annung ta nga dadàlan ya kinasírib daya tolay ya kumagúra ke Dios, se daya ipas-pasindáyaw da nga kuk-kuwaan da ka panglípán da kiya angngammu daya tolay ke Dios. Ay màwa pe nga akkan da madurayán ya di mangurug ke Jesu-Cristo. ⁶ Ay gapu ta mangurug kayu tutu wala ngin ke Jesu-Cristo, ay túya sissasagána ngà nga mamasílag kadaya akkan mangikur-kurug.

⁷ Akkan nu ittu pà-pàgan daya mas-asingan nu wala. Nu atán tolay ya magkuna nga bobonan ne Cristo, ay damdamman na pe nga bobonan nakami ye Cristo pe nga ummán kaggína.

⁸ Niddán nakami ye Apu ka turáy mi, ta senu masengán mikayu kiya angngurug nu, nga akkan wayya nga ya manadál kadakayu ya kuwaan mi. Ay oray nu tare ku wa nepasindáyaw pà nang ya turáy ku wa nidde ne Apu, ay áwan ku wayya nga kípattán. ⁹ Ay ittu ya gapu naya angngagì kídì, ta senu akkan nu nán na pappanansingan takayu wala kadaya sur-súrát ku. ¹⁰ Ata atán da nga magkuna nga, “Naturáy yala á nge Pablo se narungat kiya súrát na, ngamay nu kaam-amomán ta, ay áwan na nga rung-rungat se turturáy naya aggun-úni na,” nán da. ¹¹ Ngamay ammuwán kuma dayán na tolay, nga nu nágan naya kagiyan mi kiya súrát mi, ay kuwaan mi pe ki àráng da.

¹² Ay akkan mi wayya nga ipáda ya baggibaggi mi kadaya duddúma nga mangipas-pasindáyaw kiya baggibaggi da kampela ngin nin. Ngamay ummán da ka áwan pannakaáwat, áta ipádig da ya mà-màwa da kampela ngin kadaya mà-màwa daya kasittolay da. Ay se mangwa da kampela ngin nin pe ka pagipadáan da kadaya mà-màwa da. ¹³ Ngamay nu dakami, ay akkan magsur-surù ya agpasindáyaw mi, ta ipànung mi kampela ngin nin kiya karbangan naya ubra nga nepiyár ne Dios kadakami. Ay meráman pe yin ya angngisur-súru mi kadakayu. ¹⁴ Nung kuma nu akkan kayu meráman kiya ubra mi, ay bílang nga pat-paturuán mi ya pagrabngán mi, ngamay dakami mà ya nun-unna nga inumbet kiya giyán nu nga mangitùgud kiya Napiya nga Dámag mepanggap ke Cristo. ¹⁵ Nán ku

wa akkan magsur-surù ya agpasindáyaw ku ta akkan ku mà wayya ipas-pasindáyaw ya ubra daya duddúma.

Ngamay innanamán mi yala ya ikà-abay naya angngurug nu ta senu umad-adu pànanng daya màwa mi nga ubra kiyán, nga mepà-pànung kiya pepàwa ne Dios kadakami. ¹⁶ Ay díkod mabalin mi nga ibàbànan pe ya Napiya nga Dámag panggap ke Cristo kadaya duddúma nga ìli nga áwan pikam nagbàbànan. Ay díkod akkan makuna daya duddúma, nga ya ubra daya duddúma nga mangibàbànan ya ipas-pasindáyaw mi. ¹⁷ Ata nán naya nesúrat ta bàbànan ne Dios nga, “Nu atán ya maminya nga magpasindáyaw, ay ipasindáyaw da ngala nge Apu,” nán na. ¹⁸ Ata akkan wayya pàgan ne Dios daya tolay ya magpas-pasindáyaw, nu di daya tolay ya pagangammán na kampela ngin nin daya pàgan na.

11

Ya kealilaw tada kadaya busid da sur-súru

¹ Ay anúsán dà din nala wawwági, nu ummán nà ka ug-og. Anúsán dà mán kurug. ² Mangabugu ya uray ku nga ummán kiya angngabugu ne Dios gapu kadakayu, wawwági. Ata meárig kayu kiya isa nga babbalásang nga áwan kal-allay nga nekar-kari ku win na ipaatáwa kiya isa nga laláki nga ittu ya árig ne Cristo. ³ Ngamay malídug gà ta get tala nu merub-robu kayu nga ummán ke Eva kitun na nerobu ne Sairu kitun gapu kiya sírib na. Ay

díkod nu mapakuna kayu, ay dumakè ya lammat nu se madadál ya kurug ga amminya nu ke Cristo. ⁴ Nán ku kídi áta tagakur-kurug kayu wala kadaya bar-baru wa magina nu. Nu atán umbet ta mangibàbànan kadakayu kiya Jesus nga sabáli kitu Jesus nga nagì-gìna nu kadakami, ay kurugan nu. Páda na pe kiya sabáli ya ispiritu, awátan nu pe oray nu sabáli kitu ináwat nu win. Ay tagakur-kurug kayu pe yala kiya itù-tùgud daya duddúma nga napiya nga dámag nga nán da, oray mepasabantà kitu netù-tùgud mi kadakayu kitun.

⁵ Ngamay kiyà kampela ngin nin, nán ku nga akkan wayya nga nangà-ngátu may iyà dayán na tolay ya magkuna nga kangatuwán da nga apostol. ⁶ Ay mabalin na akkan nà nalaing nga magbàbànan, ngamay akkan ta la ammu nu mepanggap kiya ammu kiya Napiya nga Dámag. Ay nepakammu mà tutu wala kadakayu nu wà ummán naya ammu mepanggap kiya Napiya nga Dámag.

⁷ Ay ibílang nu kid gane, nga nadakè tu kinuwa ku wa di nakitangdán kadakayu kitu inagtù-tùgud ku kadakayu kiya Napiya nga Dámag ga pekagi ne Dios. Ata kitun, ay nagpakumbaba ngà ala ngin kitun ta senu mepangátu kayu. ⁸ Ay daya wawwági tada nga mangu-rug kadaya duddúma nga íli ya nagpaw-paw-it kadatu masap-sápul ku, ta senu makapagsirbi yà kadakayu. Ay díkod, bílang nga kinultit kuda ta akkan aggída ya sir-sirbiyán ku, ta dakayu. ⁹ Ay oray nagkúráng ngà kadatu masap-

sápul ku kitu kowad ku kannán, ay áwan ku wayya rinikurikud da nakisengán kadakayu. Ata datu wawwági nga gayát ka Macedonia tu nangilbet kadatu masápul ku. Ay díkod akkan takayu rinikurikud oray nágan na. Ay akkan ku tutu wala kuwaan yán, ta ittu mà yán ya ginayatán kun. ¹⁰ Ay ipasindáyaw ku peyang yán kiya ngámin Acaya. Ay akkan nà makusap magpasindáyaw. Ay kiya angnaggi kídi, ay akkan ku wayya di ammu ya kurug mepanggap ke Cristo. Nu wà ummán naya kinakurug ne Cristo, ay ummán nà pe, áwan makaanáwa kiyà kídi nga agpasindáyaw ku oray nu iinna ki ngámin na Acaya. ¹¹ Ngamay akkan ku wayya ittu di akiseng kadakayu ta áwan ku amminya kadakayu. Ammu ne Dios ya amminya kadakayu.

¹² Ngamay kuwaan ku kammala ya angwa ku kampela ngin nin, ta senu áwan waya daya duddúma nga magtù-tùgud nga mangipáda kiya baggibaggi da kadakami. Ta get nán da nga mepáda ya aggubra da kadakami. ¹³ Ta dayán na tolai nga magpas-pasindáyaw, ay busid da nga apostol ne Cristo da. Mangial-alílaw dayán, ay se magpiduman da nga apostol ne Cristo da kanu mà. ¹⁴ Ngamay akkan tada pagballà dayán, áta oray e Sairu mismu ay annung na ya magpamaráng nga anghel nga dumiláng pe. ¹⁵ Ay túya akkan ta pagballà nu magpiduman pe daya pasúrut na nga maragtùgud da kanu mà pe kiya mepanggap kiya angngebíláng ne Dios kadàtada ka namáru wa tolai. Ngamay ya

pagrabngán daya nadakè a kuk-kuwaan da mà kampela ngin nin ya magun-ud dayán na tolay.

Datu rig-rígát ne Pablo

¹⁶ Ay kagiyán ku manin nga áwan din ya mangipapáti nga ang-ang ngà. Ngamay nu ittu yán ya pakasinnán nu kiyà, ay dita ngala ngin, ta senu annung ku ya magpasindáyaw nga ummán kiya kurug ang-ang. ¹⁷ Ay idi ya agpas-pasindáyaw ku kidi, ay kurug ga akkan uray ne Apu, nu di ku uray kampela ngin nin na ummán ka ang-ang. ¹⁸ Ay gapu lugud ta adu daya mangipas-pasindáyaw kiya màwa da kampela ngin nin, ay túya magpasindáyaw wà pe yin. ¹⁹ Anúsán nu wala a daya ang-ang, ta nasírib kayu mà tutu wala ngin! ²⁰ Ngamay taanna, tura kayu wala mayát ta paasassu kadayán na tolay. Oray asittakkilan da daya kuw-kuwa nu se oray ug-ogan dakayu onu magpang-pangátu da, ay se oray nu tappítan dakayu, ay tura nuda an-anúsán nala! ²¹ Nakapsut kami á nga kurug, ta akkan mi màwa dayán. Ay túya oray nu nakap-appat, ay bidbídan ku wa nakapsut tà nu mepanggap kadayán.

Ngamay nu nágan naya ipasindáyaw da, ay annung ku pe ya ipasindáyaw dayán. Makagi manin idi nga ummán nà ka isa nga ang-ang. ²² Ay nu nán dayán na tolay nga Hebreo da, ay Hebreo wà pe. Ay nu nán da nga iIsrael da, ay ummán nà mà pe. Ay nu nán da nga gakagaka natu Abraham da, ay ummán nà mà pe.

²³ Itul-túluy ku ya magbàbànan na ummán ka isa nga allut. Nu magpasindáyaw dayán ta nán

da nga bobonan ne Cristo da, ay napà-patag gà may aggída. Ad-adu pà nang ya inub-ubrà mepanggap ke Cristo may aggída. Ay namin-aduadu wà a nebálud gapu ki angngikurug ku ke Cristo ngam aggída. Ay namin-adu wà tutu wala pe ya nasap-saplit, pasuráy magimmamátay yà. ²⁴ Ay namilimma dà a pinanipánis datu pàdà a Judyu nga mamin-tallu púlu se siyám dà a sinap-saplit kiya tangapammanísán. ²⁵ Ay namilu dà pe nga binan-bannál datu iRoma. Ay namissán dà pe ya tinù-tùtoán datu pàdà a Judyu. Ay namilu wà a nadadàlán ka nagtàyán na bapor. Ay namissán kadayán na nekadadàlán ku, ay natangalgaw wà se natangagabi yà a nepalupalun nala ki bebay. ²⁶ Ay oray pe kiya peyang nga agdàdàdà ku wa magbàbànán kiya mepanggap ke Cristo, ay adu datu nakapapanansing nga nà-nàlamán ku, tàwán kam kiya agbat-batta ku kadaya wángawángag se bebay, ay oray pe kiya agdal-dalen ku pe kadaya ir-ir-er, ay oray pe kadaya il-íli. Ay adu pe daya nakapapanansing nga nà-nàlamán ku kadaya tirung, ay oray pe kadaya pàdà a Judyu se daya akkan na Judyu, ay se kadaya tolay ya magpìduman na makiwagi kiya angngurug.

²⁷ Ay akkan nala nga tittu dayán ta nakírad dà pe ya magpaggus magubra se adu daya kapar-parigátan ku se nasansán pe ya áwan ku tudúgan. Nakírad dà pe ya mabisinán se áwan inuman. Oray mà pe nu atán kanan ku, ay áwan ku wa oras nga mangán. Nakírad dà pe ya màparrán se áwan ku wa paglilíyan. ²⁸ Ay

akkan nala tittu dayán, ta adu pe daya damdamdamman ku, áta inalgaw wà a maglamlammat nu mapà-paanna ngin daya ngámin mangurug. ²⁹ Ata nu atán daya nakapsut ta angngurug, ay pagbiyáangan ku pe dayán*. Ay nu atán kaggida pe ya makabásul, ay magpannakit tà pánang pe.

³⁰ Ay nu masápul la magpasindáyaw wà, ay ipasindáyaw ku wala daya mangipassingan kiya kinakapsut ku. ³¹ Ay ammu ne Dios nga Dios se Ama ne Jesu-Cristo wa áwan panda naya kinadáyaw na, nga akkan nà a magbus-busid kídi. ³² Ka Damasco, ay pinaguwardiyaán natu gubernador ne Ari Aretas tu ngámin íli Damasco ta senu matiliw nà kuma. ³³ Ngamay neabáyun dà datu kabbulun ku ka kuríbut se dà nga ipudsar kitu lamdáwan natu darupírip pa abut natu íli. Ay díkod nakatálaw wà.

12

Daya nepak-pakammu ne Apu ke Pablo

¹ Ay masápul la itul-túluy ku ya magpasindáyaw oray nu áwan ku kammala nga málaálà in. Ngamay kídi yin, daya nepaspassingan se nepak-pakammu ne Apu kiyà daya kagiyan ku. ² Atán am-ammù nga tolay ya mangurug ke Cristo, nga kitu sangapúlu se appát dagun ka panda, ay nawe ka pagag-agyanán ne Dios ka lángit. Akkan ku ammu nu sibbabaggi nga nawe onu akkan. Sissa nge Dios nga

---

* **11:29** 11:29 Onu “Nu atán daya nakapsut, ay nakapsut tà pe.”

makammu. ³ Ammù nga kurug ga nálà idi ya tolay ka giyán ne Dios. Ngamay akkan ku ammu nu sibbabaggi nga nálà onu akkan. Sissa nge Dios nga makammu. ⁴ Ay atán nagì-gìna na nga akkan mabalin meúni tolay yala, ay se akkan mabalin kagiyan kadaya duddúma tolay. ⁵ Ay iyán na tolay, ay iyà kam. Ay ipasindáyaw ku tu nàwa ngamay akkan ku ipasindáyaw ya baggi. Ay ipasindáyaw ku pe daya nà-nàwa kiyà nga mangipassingan kiya kinakapsut ku. ⁶ Ay oray mán nu magpasindáyaw wà panggap kidi, ay akkan nu wayya makagi nga ang-ang ngà, ta kurug mà ngámin daya kag-kagiyan ku. Ngamay akkan nala ngin, ta get nán daya duddúma nga nangà-ngátu wà may kiya agsisíngan da kiyà onu kiya aggigìna da kiyà.

⁷ Ay gapu kadatu nakas-kasdáaw wa nepas-passingan kiyà, ay magpatag gà. May senu akkan ku mapalotanán ya magpasindáyaw, ay nepalúbus ne Dios nga iddán nà e Sairu ka tak-takitan ku nga ittu ya mamarígát kiyà. ⁸ Ay namìlù in na nekar-karàrag ke Apu nga mippà kuma idi, ⁹ ngamay nán na kiyà nga, “Annung na ya isisseng ku kikaw. Ata mepassingan tutu wala ya kababalin ku nu mammuwán naya isa tolay nga áwan na nga mabà-baal,” nán na. Ay díkod maganggam mà tutu wala nga mangipasindáyaw kiya kinakapsut ku, ta senu atán kiyà ya kababalin ne Cristo. ¹⁰ Ay díkod, gapu ke Cristo, ay paganggammán ku wala daya pagkapsútán ku, daya keap-appattán ku, onu daya kaparigátan ku, se daya kapal-palakkán

ku, ay se daya pagpan-pannakítan ku. Ata nu nakapsut tà, ay ittu yanin ya kabilag ku.

Ya amminya ne Pablo kadatu iCorinto

¹¹ Mapà-paang-ang ngà ala nga magikagi ka-daya mepanggap kiyà kampela ngin nin. May dakayu mà ya gapu nedi, túya napílit tà. Ata dakayu kuma ngin ya mangikagi kadedi ya mepanggap kiyà ngamay akkan nu mà kinuwa. Ata oray nu áwan ku sur-surbi, ay akkan nà wayya nababa may dayán na manguna nga kangatuwán na apostol da. ¹² Ay kitu kowad ku kannán ay nas-asingan nu mà datu nakas-kasdáaw wa kinuw-kuwa ne Apu ka angngi-passingan na nga kurug apostol nà. Ay adu datu inan-anúsán ku wala nga nà-nàlamán ku kitun. ¹³ Ay akkan kayu wayya medúma ta áwan ku mà di kinuwa pe kannán nga kinuw-kuwà kadaya duddúma nga mangurug kadaya duddúma giy-giyán. Tittu ya akkan nagadang kadakayu kadatu masápul ku tu akkan ku kinuwa. Pakawanan dà ala nu nasábag gà ki ummán kiyán.

¹⁴ Ay tagay yà in na maggagáyám manin kadakayu. Ay tú idi ya mekalu. Ngamay ked aggagáyám ku kídi, ay akkan takayu rikurikud ta akkan daya pirà nu ya masápul ku, nu di ya isisseng ku kadakayu ya igákat ku. Ata daya mannákam daya annánà ya mangidde ka masápul daya annánà, nga akkan wayya daya annánà ya mangidde kadaya masápul daya mannákam da. ¹⁵ Ay pagangammán ku wala nga idde ya ngámingámin oray ya biyág ku

gapu kadakayu. Ummán kiyán ya kaabay naya amminya kadakayu. Ay nanganna agpà pe ya kabittì naya amminya nu kiyà!

¹⁶ Mabalin na nán nu wa kurug ga áwan ku wa inad-adang kadakayu. Ngamay atán da kid manguna nga nalaing ngà a mangultit se mangasaba kadakayu. ¹⁷ Taanna, atán da kadi nangultit kadakayu kadatu nebon mi? ¹⁸ Nepàrob ku we Tito nga mawe kannán se ya isa nga wagi tada. Kinultit nakayu we Tito kitun ta? Sabáli ya kinuwa na kadatu nas-asingan nu wa kinuwa ku ta? Uwad da nasingan nu wa akkan nagannúgut ya uray mi ta?

¹⁹ Ay akkan nu nán na kag-kagiyan ku dedi kadakayu ta ilis-lísì ya baggibaggi kadaya kag-kagiyan da mepanggap kiyà. Ata ammu ne Dios ya angngag-kagi mi kadakayu kadedi ya kag-kagiyan mi, ay se atán mà e Cristo kadakami pe. Ngámin daya kuk-kuwaan mi, ay pamaligda mi kiya angngurug nu. ²⁰ Ata malídug gà ta get nu umbet tà, ay akkan ya namnamáan ku wa kuk-kuwaan nu daya mà-màwa. Ay akkan nu pe masingan kiyà ya namnamáan nu wa masingan kiyà. Ta get nu magpipinnar-áng kayu se magasiásil kayu, ay se maglin-linnùsaw kayu. Ay akkan nala tittu dayán ta get nu áwan nu pe ya panagsissa ka uray se magpipinnadakè kayu, ay se maglilinnibà kayu pe. Ay get nu adu pe kadakayu daya magpas-pasindáyaw, ay túya akkan kayu wa magkikinnawátan. ²¹ Ay malídug gà pe ta get nu kídi ya aggagáyám ku manin kadakayu, ay mabàla ngà ke Dios gapu

kadakayu. Ay get nu akkan pikam nakappoli datu nakabásul kitun. Get nu ittu na kam ma nadakè ya kabiy-biyág da nga marannaládag se mangug-og da kadaya babbay. Magpannakit tà pànang nu akkan da pikam naglikudán dayán na kuk-kuwaan da.

13

Ya muddi nga tuldu ne Pablo

¹ Ay idi nga aggagáyám ku kadakayu, ay tú idi yin ya mekalu. Ay nu atán daya magpipílit kiyà kiya ilalbet ku, ay masápul la atán duwa onu tallu wa makasistígu ka mepanggap kiya ipabásul da. ² Ay datu nakabásul kitun se datu duddúma nga nakàwa ka nadakè, ay padánan ku wa kagiyánan da kídi nga ummán kitu nangngag-kagì kaggída kitu nuddi ya nag-gagáyám ku kannán. Makappoli da kuma ngin, áta akkan nà min-induwán na mamasílag kaggída kídi ya ilalbet ku manin nu akkan da nga makappoli. ³ Ittu yán ya kuwaan ku ta sapúlan nu mà ya pakammuwán nu wa e Cristo kurug ya magun-úni kiyà. Ata akkan wayya nakapsut te Cristo nu ittu ya mamánis kadakayu, nu di ya kinaturáy na ya masingan nu. ⁴ Kitu nangngilansa da ke Cristo kitu krus, ay ummán ka áwan na nga mabà-baal ngamay kídi yin, ay sibbiyág gapu kiya ammanakabalin ne Dios. Ay ummán kami pe ka nakapsut gapu kiya angngurug mi kaggína. Ngamay nu kiya agtul-tuldu mi kadakayu, ay naturáy kami, áta mepagbiyág kami kaggína nga sittuturáy gapu kiya kinaturáy ne Dios.

⁵ Ay kappiyánan nu pe nga sin-sinnan ya baggibaggi nu kampela ngin nin. Sinnan nu, nu kurug ya anngurug nu onu akkan. Akkan nu am-ammu ta, nga atán ne Jesus kadakayu! Ngamay áwan á kadakayu nu mammuwán nu kampela ngin nin na akkan kayu kurug mangurug. ⁶ Ay namnamáan ku nga mammuwán nu pe nga kurug ga apostol nakami ye Cristo nu mammuwán nu wa kurug mangurug kayu.

⁷ Ikar-karárag mi ke Dios nga akkan kayu din na mangwa ka nadakè, akkan gapu ta piyán mi nga ipassingan na kurug apostol kami gapu kadaya napiya nga isur-súru mi, nu di gapu ta piyán mi nga daya rumbang ngala daya kuwaan nu, oray nu nán daya duddúma nga akkan kami kurug apostol. ⁸ Ata akkan ku màwa nga kaguráan ya kurug, nu di ya umannúgut tala kiya kurug ya kuwaan ku. ⁹ Ay pagangammán ku wala oray nu mepassingan na ummán nà ka nakapsut, basta masingan ku wala nga naligda ya anngurug nu. Ay ikar-karárag mi pe ya ililligda pikam naya anngurug nu.

¹⁰ Ikagì dedi yin kadakayu kídi ya súrát ku ta senu nu umbet tà a maggagáyám kadakayu, ay akkan ku masápul ya magrungat kiya anngipassingan ku kiya turáy ku wa nidde ne Apu kiyà. Ata nidde na ngidi ya turáy ku ta senu masengán takayu kiya pagkapiyaán nu nga akkan kiya pakadadálán nu.

¹¹ Ya muddi nga kagiyan ku wawwági ka pamalinán ku kídi ya súrát ku, ay mangul-ulis kayu se ikurug dà din kadaya kinag-kagì. Ay se

sissa kuma ya uray nu se magkikinnawátan kayu din ngámin. Ay díkod e Dios nga ittu ya paggay-atán naya amminya se ya napiya nga panaggur-uray, ay aggína ya mangabul-bulun kadakayu.

¹² Maggiinnanggam kayu wa mangurug.

¹³ Ay makikumusta ngámin daya tolay ne Dios kanedi kadakayu.

¹⁴ Ay e Apu Jesu-Cristo win ya magtag-tagasíngan kadakayu, ay se ya amminya ne Dios kuma ya atán kadakayu, ay se napiya kuma ya akibul-bulun nu ngámin kiya Ispiritu na.

**Ya bàbàrán ne Dios nga nesúrá́t kiya baru
wa túlag Genesis se Exodus
Isnag: Ya bàbàrán ne Dios nga nesúrá́t kiya baru wa
túlag Genesis se Exodus New Testament+**

copyright © 2005 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Isnag)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

1ec085d0-ac57-59dc-8795-b4493a1fc6c6